

واژه های مترادف در مقررات ملی ساختمان

طراحان سوالات آزمون نظام مهندسی ساختمان در بعضی سوالات به جای واژه ای مشخص در متن مباحث از مترادف (یا معادل) آن واژه استفاده می کنند. مثلاً در متن مبحث از کلمه "میلگرد" استفاده شده ولی در سوال "آرماتور" قید می شود و... در این فهرست مجموعه ای از واژه های مترادف (معادل، هم جنس) گردآوری شده است.

گردآوری: مهندس پورصالحان
۱۴۰۱/۱۲/۰۱

فهرست

۱..... ا
۱..... آ
۱..... ب
۱..... پ
۱..... ت
۲..... ث
۲..... ج
۲..... چ
۲..... ح
۲..... خ
۲..... د
۲..... ذ
۲..... ر
۲..... ز
۲..... ژ
۲..... س
۳..... ش
۳..... ص
۳..... ض
۳..... ط
۳..... ظ
۳..... ع
۳..... غ
۳..... ف
۳..... ق
۳..... ک
۳..... گ
۳..... ل
۳..... م
۴..... ن
۴..... و
۴..... ه
۴..... ی

۱	• ابعاد = اندازه (ضخامت، طول، عرض، قطر، پهنا)
	• اتصال = پیوند
	• اتصال دهنده = لقمه
	• اتکا = تکیه
	• اتمام کار = پایان کار = خاتمه کار
	• اتومبیل = خودرو

• اثر توأم = همزمان
• اثر ثانویه = اثر پی-دلتا (Δ-P)
• اجزا = اعضا = قطعات
• ارتعاش = لرزش = لرزه
• ارزش جوش = مقاومت جوش
• اسپرینکلر = شبکه بارنده
• استاد = وادار
• استفاده کننده = متصرف = مصرف کننده = بهره بردار
• استقرار = قرارگیری
• اسفنج شیشه = شیشه متخلخل
• اشعه = پرتو
• اصابت = برخورد
• اضافه بار = بار اضافی
• افراد دارای معلولیت = افراد معلول = معلولین = معلول
• افزایش طول = ازدیاد طول
• اکسید سطحی = زنگ
• الکتروود = هادی (در برق)
• الکتروود روکش دار = الکتروود روپوش دار = الکتروود پوشش دار
• الگوریتم = نمودار مرحله ای
• المان تصویر = پیکسل
• المان مرزی = اجزای مرزی = عضو مرزی
• امپدانس = مقاومت
• امتداد نیرو = مسیر نیرو
• امواج برگشتی = پژواک
• انبار کیسه سیمان = انبار سیمان کیسه ای
• اندازه الکتروود = قطر الکتروود
• اندازه گیر = گیج
• انعطاف پذیر = ارتجاعی
• انعکاس = بازتاب
• انهدام پیش رونده = خرابی پیش رونده
• اورهد = بالاسری
• اولیه = ابتدایی
آ
• آب افشان اتوماتیک = اسپرینکلر
• آب تحت الارضی = آب زیرزمینی
• آثار = اثرات
• آجر سه چارک = آجر سه چهارم = آجر سه قد
• آچار مدرج = آچارمتر =

تورک متر
• آذرخش = صاعقه = رعد و برق
• آرام بند = استوپ
• آرماتور = میلگرد = مسلح کننده فولادی = آهن گرد
• آزمایش دینامیکی شمع با دامنه کم = آزمایش تعیین یکپارچگی
• آزمایش نشست = آزمایش اسلامپی
• آزمون = آزمایش = تست
• آستر = پوشش
• آسفالت = قیر ماسه دار
• آنتی = ضد
ب
• باتری = باطری
• بادبند = مهاربند
• بار ساکن = بار مرده
• بار گسترده = بار یکنواخت
• بار مرده = بار ساکن
• بار نقطه ای = بار متمرکز
• بارگذاری چرخه ای = بارگذاری دوره ای
• بازرسی = ارزیابی
• بازسازی = دوباره سازی
• بازشو ورود هوا = دهانه ورود هوا
• بالایی = فوقانی
• بام = پشت بام
• بتن = بتون
• بتن مسلح = بتن آرمه
• بتن مگر = بتن تسطیح
• برابر = مقابل
• برآمدگی = برجستگی
• برد عمل = کنترل برداشتن خال جوش = حذف خال جوش
• برش دوطرفه = پانچ
• برق زدگی = برق گرفتگی
• برگشت جوش گوشه = قلاب جوش
• برودت = سرما
• برودتی = سرمایشی
• بست موازی = تسمه افقی
• بست موازی = قید موازی
• بست مورب تک = بست چپ و راست
• بعد جوش = ضخامت جوش
• بلند = مرتفع

• بنا = ساختمان = سازه
• بیشینه = حداکثر = ماکزیمم
پ
• پاخور = کف پله
• پارکینگ = توقفگاه خودرو = گاراژ
• پالس = سیگنال
• پایانه = ترمینال
• پایینی = تحتانی
• پلان = نقشه
• پله = پلکان
• پلیمر = بسپار
• پمپ آتش = پمپ سیستم اسپرینکلر
• پنوماتیکی = ضربه ای
• پودر آهن = گرد آهن
• پوسته خارجی = نمای ساختمان = پوشش خارجی
• پوشش خارجی = نما
• پهنه = کتیبه
• پی = شالوده = فونداسیون (عموماً)
• پیچاندن = چرخاندن
• پیسوار = یورینال
• پیش انحناء = پیش خیز
• پیش تنیده = پیش فشرده
• پین = خار مغزی = قلم لولا
ت
• تابش آفتاب = تابش خورشید
• تار خنثی = محور خنثی
• تاسیسات = تجهیزات
• تاسیسات انشعاب برق = کنتور
• تاسیسات برقی = تاسیسات الکتریکی
• تبخیر حلال = پریدن حلال
• تحلیل = آنالیز
• تخت = مسطح
• تخلیه = خروج
• تخلیه فرعی = سرریز
• تخلیه هوا = خروج هوا
• تراز مایع = سطح مایع
• تراکم پذیر = منقبض شونده
• ترد = شکننده
• ترک عمقی جوش = ترک زیر نوار جوش

طبیعی		• جریان یکسو = جریان مستقیم	• ترمینال مسافری = پایانه مسافری
• روف گاردن = باغ بام	د	• جلب سرمایه = جذب سرمایه	• تزیین = زیبایی
• روبه = سطح		• جمع شدگی = انقباض	• تعرفه = هزینه
• ریسمانی = شاقولی	• داخل = درون	• جوش پیوسته = جوش سرتاسری	• تعلیق = معلق کردن
	• داخل رفتگی = فرورفتگی	• جوش گوشه با نفوذ کامل = جوش نفوذی	• تعویض هوا = تهویه
ز	• دامنه = حدود	• جوش مرده = جوش غیر قابل پذیرش	• تغییر شکل رو به بالا = پیش خیز
• زلزله = زمین لرزه	• دامنه کاربرد = حدود کاربرد	• جوش منقطع = جوش غیر ممتد	• تغییر شکل رو به پایین = افتادگی
• زمان اضطرار = شرایط اضطرار = هنگام اضطرار	• دانه سنگی = سنگدانه	• جوش میانی = عبور میانی = پاس میانی	• تنش اسمی جوش = مقاومت اسمی جوش
• زمان تناوب = دوره تناوب	• در = درب	• جوش نفوذی = جوش شیاری	• تنش جاری شدن = تنش تسلیم
• زنگ زدگی = زنگ خوردگی	• درونبایی = میانبایی	• جوش نیمه نفوذی = جوش با نفوذ نسبی	• تنش مجاز = مقاومت مجاز
• زوج نیرو = جفت نیرو	• دستگاه گازسوز = وسیله گازسوز	• جوی = آب و هوایی = اتمسفری	• تنه پیچ = قلم پیچ
• زیرکار = توکار	• دسته بندی = طبقه بندی = انواع = کلاس بندی = درجه بندی = تقسیم بندی = گروه بندی		• توالیت = مستراح = دستشویی = سرویس بهداشتی
	• دفن لوله در خاک = نصب لوله در خاک	چ	• توالیت شرقی = توالیت ایرانی
ژ	• دکمه = دکمه	• چرخش = گردش	• توالیت فرنگی = توالیت غربی
• ژرفا = عمق	• دما = حرارت	• چهارتراش = چارتراش	• تورم پذیر = ورم کننده
• ژنراتور = مولد برق	• دندانه پیچ = رزوه پیچ	• چهارچوب = چارچوب	• توسعه = گسترش
	• دندانه کردن دیوار = هشت گیر		• توقف = پارک
س	• دوغاب = ملات روان	ح	• تهویه مکانیکی = تهویه اجباری
• ساختمان = بنا	• دیتیل = جزئیات	• حالت = مدل	• تیر = عضو خمشی
• سازوکار = مکانیزم	• دیداری = بصری	• حالت جوشکاری = وضعیت جوشکاری = موقعیت جوشکاری	• تیر با جان سوراخ دار متوالی = لانه زنبوری = تیر با جان باز = تیر دارای بازشو متوالی در جان
• سازه پایه ای = سازه بنایی	• دیزل ژنراتور سیار	• حرارتی = گرمایشی	• تیر ساخته شده از ورق = تیرورق
• سازه دسترسی به بنا = داربست	• دیوار خشک = درای وال	• حریق = آتش	• تیر ساده = تیر مفصلی
• سازه نگهدارنده انعطاف پذیر = دیوار تثبیت شده مکانیکی	• دیوار نسبی = مجموع نسبت سطح مقطع دیوار	• حسگر = سنسور	• تیر مختلط = تیر مرکب
• ساق نبشی = پنجه نبشی		• حفاظ فلزی = شیلد	• تیغه سپری = جان سپری
• سامانه = سیستم	ذ	• حفاظت = محافظت	• تئوریک = نظری
• سامانه تبرید = سامانه برودتی	• ذرات = پودر = گرد		
• سایبان دوشیبه = سایبان دوطرفه		خ	ث
• سایه بان = سایبان	ر	• خاک = زمین	
• سپر الکترومغناطیسی = محافظ الکترومغناطیسی	• راندمان = بازده	• خاموت = تنگ = میلگرد (آرماتور) عرضی	
• ستون = عضو فشاری	• راه انداز = استارتر	• خروج از مرکزیت = برون مرکزی	ج
• ستون باربر جانبی و ثقلی = ستون متکی	• راه شیب دار = رمپ	• خش = خراش	• جاری شونده = تسلیمی = هیسترتیک
• ستون پایه = پدستال	• رژیم = دوره	• خنک شدن جوش = سرد شدن جوش	• جانپناه = دست انداز بام
• ستون جعبه ای = ستون قوطی شکل	• رسوب = ترسیب	• خودداری = جلوگیری = ممانعت = عدم انجام	• جداره = لبه
• سخت کننده = ورق پیوستگی	• رفتارسنجی = پایش	• خودکار = اتوماتیک	• جداکننده قابل جابجایی = پارتیشن
• سر الکتروود = نوک الکتروود = انتهای الکتروود	• رگ = رج		• جرم حرارتی = اینرسی حرارتی = ظرفیت حرارتی
• سر بار مرده = سر بار دائمی	• رنگ کاری = رنگ آمیزی		• جرم مخصوص = جرم واحد حجم = وزن مخصوص
• سرسرا = لابی = پیش ورودی اختصاصی	• رواداری = تفرانس		
• سطح بهره برداری = تراز بهره برداری	• روش مونونوبه اوکابه = روش M-O		
	• روشنایی طبیعی = نور		

<ul style="list-style-type: none"> گل جوشکاری = سرباره گنجایش = حجم = ظرفیت 			<ul style="list-style-type: none"> سطح مقطع = مساحت سطوح ساخته نشده زمین = فضای باز = فضای آزاد سفره آرماتور = لایه آرماتور سلسیوس = سانتی گراد سمت = طرف سنباده = سمباده سنگ طبیعی متخلخل = گدازه سوختگی کنار جوش = بریدگی کنار جوش سوراخ لوبیایی = سوراخ شیاری سه چارک = سه قد
	ق	ط	
	<ul style="list-style-type: none"> قسمت = ناحیه = زون = منطقه قطر لوله = سایز لوله قفسه = کابینت قیمت خدمات = حق الزحمه خدمات 	<ul style="list-style-type: none"> طرح اختلاط بتن = نسبت مخلوط بتن طریقه = طرز طناب مهار = طناب تکیه گاهی = طناب نجات طول مهاری = طول گیرایی = طول همپوشانی 	
ل		ظ	
<ul style="list-style-type: none"> لامپ = چراغ لامپ کم مصرف = لامپ پربازده لای = سیلت لوازم = وسایل لوچه = شره = سرریز = سر رفتگی (در جوش) لوله افقی = شاخه افقی لوله خروجی فاضلاب = لوله تخلیه فاضلاب لیز خوردن = سر خوردن 			
	ک		
	<ul style="list-style-type: none"> کابین = اتاقک کاربری = نحوه تصرف کارگذارنده = نصاب کارگروه = کمیته کالیبراسیون = تنظیم کانال = داکت کاهش = تقلیل کاهش بار زنده = تخفیف بار زنده کاهش وزن = کسر وزن کرنش جمع شدگی = کرنش انقباضی کشو = چفت کف روی خاک = کف در تماس با خاک = کف مجاور خاک کلاس = گروه کلاف عمود بر تیر = کلاف میانی = شناژ مخفی کلکتور = مانیفولد کلوک = پاره آجر کلید جداکننده = ایزولاتور کمانش خارج از صفحه = کمانش جانبی - پیچشی کمینه = حداقل = دست کم = مینیمم کیسه سیمان = پاکت سیمان 	<ul style="list-style-type: none"> ظرفیت = توان ظرفیت باربری = مقاومت موجود ظرفیت فشاری = مقاومت فشاری 	
		ع	
		<ul style="list-style-type: none"> عبور = گذر = انتقال عرض = پهنا عرض دیوار = ضخامت دیوار عمودی = قائم عمومی = همگانی 	
م		غ	
<ul style="list-style-type: none"> ماسه پاشی = سندبلاست متصرف = بهره بردار = استفاده کننده متعادل = بالانس مجزا = مستقل محبوس شده = حبس محفظه احتراق = آتشدان (برای سوخت جامد) = محفظه آتش محل = مکان محور خمشی = محور قوی محور خنثا = تار خنثا محور عمود بر محور خمشی = محور ضعیف مخزن انبساط = تانک انبساط مد = مود مدفون = دفن شده = دفنی مدل = حالت مدول الاستیسیته = ضریب ارتجاعی مرطوب = رطوبت مرکب = مختلط مستقل = انفرادی مسدود = بسته مسیر = راه مسیر فرار = راه فرار مضرس = زبر معرض = مجاورت مقاوم به آتش = مقاوم در برابر آتش مقاومت = استقامت 		<ul style="list-style-type: none"> عبور = گذر = انتقال عرض = پهنا عرض دیوار = ضخامت دیوار عمودی = قائم عمومی = همگانی غلاف ملات = گروت غیر عادی = با احتمال وقوع کم 	
			ش
			<ul style="list-style-type: none"> شاقول = شاغول شالوده متکی بر شمع = سرشمع شدت جریان = آمپراژ شکاف انبساط = درز انبساط شکل = فرم شلنگ = شیلنگ شمع = پایه ریخته شده درجا شناژ = کلاف شیر تنظیم فشار = شیر فشار شکن = شیر کاهش فشار شیشه افقی = شیشه سقفی شیوه نامه = دستورالعمل = آیین نامه
			ص
			<ul style="list-style-type: none"> صفحه کف ستون = ورق کف ستون صفحه مشخصات = پلاک صلب = گیردار = خمشی صندلی چرخ دار = ویلچر صورت حساب = صورت هزینه
	گ	ف	
	<ul style="list-style-type: none"> گاری = فرغون گذرگاه = معبر گردی لبه کف یله = نوک یله گرم کردن = حرارت دادن گرماچوب = ترمووود گرماسخت = ترموست گرمانرم = ترموپلاستیک گروه = تصرف گشودگی = بازشدگی 	<ul style="list-style-type: none"> فرابنفش = ماورای بنفش فرد = شخص فروریزش = رمبندگی فشار برخاست = فشار برکنش = فشار رو به بالای آب فصل مشترک ورق = سطح تماس ورق فضا = محل = مکان فضای آزاد = فضای باز فضای بین = فضای مابین فلز پایه = فلز مینا فولاد پرمقاومت = فولاد با تنش تسلیم بیش از ۴۸۵ مگاپاسکال فیتینگ = اتصال فیوز = وسیله حفاظتی 	
			ض
			<ul style="list-style-type: none"> ضخامت کلاف = ارتفاع کلاف ضد اسید = مقاوم در برابر اسید ضریب انتقال حرارت = ضریب هدایت حرارت ضریب گذر خورشیدی = ضریب انتقال خورشیدی

• ورقه ای = متورق	• مقطع دایره ای توخالی = مقطع دایره ای
• ورودی = مدخل	• ملات دوغابی = روان ملات
• وزن مخصوص = وزن واحد حجم	• مناطق = نقاط
• وظایف = مسئولیت ها	• منطقه متأثر از حرارت = ناحیه تفتیده
	• مواد جایگزین سیمان = مواد مکمل سیمان
	• موقعیت فرار گیری = جانمایی
	• مونتاژ = سر هم کردن
	• مونومر = تکپار
	• میلگرد برشی = خاموت
	• میلگرد صاف = میلگرد بدون آج = میلگرد ساده
	• میلگرد عرضی بسته = دورگیر
	ن
	• ناتراوا = نفوذناپذیر
	• ناحیه بحرانی = قسمت بحرانی
	• ناشاغولی = نارسمانی = بدشاقولی = ناراستایی
	• نامی = اسمی
	• نحوه = چگونگی
	• نرخ = سرعت
	• نشانه نامربوط = سیگنال مزاحم
	• نم بند = بخاربند
	• نمونه آزمایشی = آزمون
	• نمونه گیری = نمونه برداری
	• نیرو = مقاومت
	• نیروی جانبی = بار جانبی
	• نیروی زلزله = بار زلزله
	• نیروی شناوری گاز داغ = اثر دودکشی
	و
	• واسنجی = کالیبراسیون
	• ورق یوششی اتصال = ورق روسری و زیرسری
	• ورق تحتانی = ورق زیرسری
	• ورق تقویتی چشمه اتصال = ورق مضاعف
	• ورق تکی جان = ورق جان
	• ورق دیافراگم داخل = ورق پیوستگی
	• ورق فوقانی = ورق روسری
	• ورق گوشواره = ناودان جوش

ه

- هم دما = هم حرارت
- همه وضعیت = تمام
وضعیت
- هواده = فن = دمنده

ی

- یراق آلات = متعلقات
- یک فاز = تکفاز

توجه: برای دریافت رایگان
مکمل های کلیدواژه آیسویول
همچنین دریافت اخبار مرتبط با
آزمون به آدرس های زیر
مراجعه نمایید:

- سایت: www.icivil.ir
- کانال تلگرام: icivilkey
- اینستاگرام: icivil.ir